

«ЗАМАНАУИ ҮЗДІКСІЗ КӘСІБИ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ
ТҮЛЕКТІҢ ҚҰЗЫРЕТТІК ҮЛГІСІ»

атты ХLІІІ ғылыми-әдістемелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ

17-18 қаңтар 2013 ж.

4-кітап

Материалы

ХLІІІ научно-методической конференции

«КОМПЕТЕНТНОСТНАЯ МОДЕЛЬ ВЫПУСКНИКА
В СИСТЕМЕ СОВРЕМЕННОГО НЕПРЕРЫВНОГО
ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ»

17-18 января 2013 г.

В 5-ти книгах

Книга 4

Алматы
«Қазақ университеті»
2013

Мазмұны

Содержание

Ембергенова Қ. Р., Бұланова Т. М. Компьютерлік оқу құралын физика сабағында пайдаланудың тиімділігі және компьютерлік тестілеу.....	3
Есимова О.А., Құмарғалиева С.Ш., Мұсабеков Қ.Б. «Эмульсиялардың негізіндегі косметикалық заттардың технологиясы» курсы бойынша зертханалық практикумды ұйымдастыру тәсілдері.....	5
Ешимов М.П. Шетелдіктерге күрделі етістіктерді оқыту.	8
Жанатаева К.Б. Шығыс тарихы пәндерін оқытудың инновациялық бағыттары.	11
Жанұзақова Г. А., Жамбылқызы М. Шет тілін ойын түрде оқытудың маңыздылығы.	14
Жарболова А.Ж. Конституциялық құқықты оқыту әдістемесі.....	17
Жүсіпов А. А., Асқаров Н. Қазақстанның әдеби-интеллектуалдық сәбк нарығы: өзекті мәселелері мен даму перспективалары	21
Жүніс Қ.Ә. Магистрлерге білім беру саласындағы жаңашылдық.....	23
Жолдубаева А.Ж. Некоторые рассуждения о собственном опыте использования электронных учебников «Культурная антропология: основные школы и направления»и «Практикум по культурологии»	26
Жүнісбек Г. Қытай және қазақ тілдеріндегі сөз тіркестерінің байланысу тәсілдерін үйрету әдістемесі	29
Рысқалиев Д.У. О некоторых вопросах совершенствования учебного процесса и о необходимости введения в учебный план факультетов университета элективной дисциплины: управление персоналом и правовые основы обеспечения безопасности труда.....	32
Сальников В.Г., Большаков Б.Е., Торегожина Ж.Р., Тажибаева Т.Л., Нюсупова Г.Н., Полякова С.Е., Токбергенова А.А. Разработка компетентностной модели подготовки специалистов по устойчивому инновационному развитию	35
Сауданбекова Ш.Т. Жапон тілін оқытудың жаңа әдіс тәсілдері.	40
Suleimenova Gulsum Seilkhanovna Teaching and using the “the the” structure	43
Сүлейменова С.С. Использование инновационных технологий обучения в национальной аудитории	45
Strautman L.E., Gumarova Sh.B. Usage of the internet video-resources in the english language classroom	48
Таирова Н.Н. Некоторые вопросы преподавания дисциплины «Информационные системы в науке и образовании»	51
Таджикова К.Х., Коптилеуова Д.Т. Некоторые вопросы методики преподавания арабского языка	55
Танабаева Б., Рысқалиева Р.Г.,Әбілғазы Б. “Бейорганикалық заттарды сараптау” пәнінен оқу-әдістемелік кешен құрастыру жолдары	58
Танашева М.Р., Смагулова Д.А., Бейсембаева Л.К. Активизация знаний студентов по дисциплине «химия».....	62

Хәкімова Т.Х.	
Қашықтықтан оқыту технологиясын жетілдіру.....	144
Хабижанова Г.Б.	
Современные технологии в преподавании истории Казахстана	147
Хасанаева Л.М., Уразбаева А.М.	
«Қазақстан тарихы» пәнінде мұрағат құжаттарын электронды нұсқадағы фотомониторинг арқылы талдау мәселесі.....	149
Халенова А.Р.	
Шет тілін арнайы мақсатпен оқыту	151
Халменова З.Б., Бажықова К.Б.	
Органикалық синтездің химиялық технология үрдісінің теориялық негізі сабағын органикалық химиямен пән аралық байланыста проблемалық оқыту мәселесі	153
Хошаева Г.Б.	
Обучение иностранному языку по начинающему уровню	157
Шакиров К.Н.	
Аккредитация вузов в Казахстане как шаг к академической свободе	161
Шамшиденова Ф.М.	
Компьютерлік технологияны дүние жүзі тарихын оқытуда пайдаланудың тиімділігі.....	165
Шәріпқазы Н.	
Қытай тілін оқыту әдісі	168
Шнарбекова М.К., Әбдірайымова Г.С.	
Студенттерде кәсіби компетенттілікті қалыптастыруда оқытудың ойын әдістемесін қолданудың рөлі	171
Шорина Д.А.	
Организация самостоятельной работы студентов как фактор формирования профессиональных компетенций при обучении японскому языку	174
Якубаева К.С.	
Формирование грамматических навыков на начальном этапе обучения студентов-иностранцев	178
Касымканова Х.М., Жангулова Г.К.	
Совершенствование образовательно-профессиональных программ для трехуровневой структуры подготовки специалистов.....	181
Надыров Ш.М.	
Инновационные технологии образования в вузах стран Западной Европы	185
Гончарова А.В., Карпенюк Т.А.	
Формирование профессиональных компетенций с использованием проектного метода в лабораторных практикумах по «Биохимии».....	189
Төлебаев Т.Ә.	
Америка құрама штаттарындағы ЖОО-да тарихты оқытуды жетілдіру тәжірибесінен.	191
Kokeyeva D.M., Nergiz Ali	
Importance and proliferation of teaching turkish language.....	195
Керімбаев Е.	
Қазақстандағы қытай тілін оқытудың өзекті мәселелері	197
Киынова Ж.К., Сансызбаева С.К.	
Международные образовательные статусы русского языка в условиях современной социолингвистической ситуации.....	199
Кульбаева А.Т.	
Система высшего образования в Испании	202
Оспанбаев Ж.А.	
Экономикалық пәндерді оқытудағы инновациялық технологиялардың рөлі	207
Мун Г.А., Мангазбаева Р.А., Абилов Ж.А.	
Инновационный научно-образовательный кластер и становление постиндустриального общества.....	209
Ибраева А.С., Есетова С.К.	
К вопросу об инновационных методах обучения в области юридического образования	213

given to Turkish. Press, televisions, radios broadcasting in Turkish abroad should be supported. In our products, Turkish codes should be put. Researches about superiorities of Turkish, its features of developing mental skills should be done and published.

In order to making Turkish teaching as a foreign language easier, visas for all countries in world could be removed for one-sided. People would visit Turkey can learn Turkey even while they are walking on the street. Also, it provides inflow of foreign currency and foreigners learn Turkish. Both public and private schools can call people all over the world to public and private schools and apply 1-2-3-4-year Turkish education program after calculating one-month catering expense with motto, "Learn Turkish in Turkey." So, both foreign currency flows in country and foreigners who would learn Turkey and Turkish will be beneficial to Turkey. In every country, schools that teach Turkish can be opened or Turkish courses can be given to people upon paying its expense by opening "Turkish Culture Center" related to each country. This can be done both by state and private individual.

Ministry of Culture and Tourism or private publishing houses can enhance the interest of country mentioned to Turkish by taking a biggest dictionary of each country to Turkey and by writing its words with Turkish meanings and by distributing them in publishing houses- book stores and in fairs. Turkey needs to do this big performance; you can make more successful policy by making people who know language of country most involved in Ministry of Foreign Affairs [8]. This subject concerns all people connected to tourism, export-import, and abroad sectors.

Dictionary results between Turkish and the dictionary of each country of world should be also formed as software and be installed in computers, so, Turkish will be the language that can be easily learnt by people of interests.

References

1. Barın, Erol . Yabancılara Türkçe Öğretiminde Temel Söz Varlığının Önemi // Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi. - 2003. - 13-1.-pg. 311-317.
2. Er, Kemal Oğuz. Yabancı Dil Öğretim Programlarında Kültürün Etkileri. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2006. №39-1.- 1-14.
3. Cortazzi, Martin ve Lixian Jin. Cultural Mirrors, Culture In Second Language Teaching and Learning. Cambridge University Press, 1999. - pp. 196-219
4. Güneş, Firdevs. Türkçemizin Gücü ve Geleceği. Yenises Dergisi, 2010.- 169, 20-21.
5. Karababa, Z., Canan Candaş. Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi ve Karşılaşılan Sorunlar. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2009. - 42- 2, 65-277.
6. Kızılaslan, İrem. Yabancı Dil Öğretim Yetiştirme Sürecinde Kültürlerarasılık. - Milli Eğitim, 2010.- 185, 81-89.
7. Kırkkılıç, Ahmet. Türk Dili Yazılı Anlatım ve Kompozisyon Bilgileri, Erzurum: Aktif Yayınevi, 2002.
8. Lado, Robert. How to Compare Two Cultures, Culture Bound. Cambridge University Press, 1986. - pp. 52-64.

Е. Керімбаев

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҚЫТАЙ ТІЛІН ОҚЫТУДЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Еліміз егемендікке қол жеткізіп, әлемдік қауымдастыққа өз алдына жеке мемлекет болып ене бастаған кезде, дипломатиялық қарым-қатынастар орнатқан алғашқы елдердің бірі шығыстағы алып көршіміз ҚХР болды. Кеңес өкіметі кезінде қытайтанушы мамандар негізінен Москва, Ленинград, Ташкент сияқты шығыстану ғылымы жақсы дамыған орталықтарда дайындалғандықтан, егемендіктің алғашқы жылдарында қытайтанушы мамандардың тапшылығы қатты сезілді. Тәуелсіздік алардан екі жыл ғана алдын қолға алынған қытайтану ғылымы еліміздің егемендігімен бірге дамыды десек қате айтпаған болар едік. Қытайдың тарихынан, мәдениетінен, саясатынан, экономикасынан терек хабары бар білікті қытайтанушы маман дайындау барысында, қытай тілін оқытып-үйрету мәселесі бірінші орынға шықты. Осындай жағдайда қытай тілін оқыту елімізде өз алдына жеке сала болып қалыптаса бастады.

Екі елдің арасында дипломатиялық қарым-қатынастардың орнауына, саяси, мәдени байланыстардың жандануына, сауда-экономикалық байланыстардың қарқынды дамуына байланысты, қытай тілін білетін мамандарға деген сұраныстың күшеюі қытай тілін оқытуды «сәнге» айналдырып жіберді. Еліміздегі көптеген жоғарғы оқу орындары қытай тілін оқытуды қолға алды. Орта мектептерде де қытай тілін оқыту ісі кең етек жая бастады. Алайда, оқу базасы талаптарға сай емес, белгілі дәрежесі бар білікті ұстаздарға тапшы оқу орындары дайындаған мамандардың сапасы күмән туғызады. Себебі, елімізде алғашқы болып қытай тілін оқытуды қолға алып, былтыр құрылғанына 20 жылдан асқан, қытай тілін оқытатын білікті мамандар шоғырланған, қытай тілін оқытуда тәжірибесі

мол Қазақ ұлттық университетінің қытайтану кафедрасының өзінде шешуін күтіп отырған мәселе жетерлік.

Еліміздегі қытай тілін оқыту саласы даму барысында біраз жетістіктерге жеткені даусыз. Бірақ әлі де болса белгілі бір жүйеге түспеген. Осы саланы дамыту үшін, бір жүйеге келтіру үшін Қазақстандағы қытай тілі оқытушыларының ассоциациясы сияқты бір ұйым керек. Мысалы елімізде неміс тілі мұғалімдерінің, жапон тілі мұғалімдерінің ассоциациясы сияқты ұйымдар өз жұмыстарын жүргізуде. Егерде осындай бір орталықтандырылған ұйым құрылса, бұдан біз не ұтамыз, қандай іс-шараларды жүргізуге мүмкіндік аламыз деген сияқты сұрақтарға жауап іздеп көрелік.

Біріншіден, осындай бір орталықтандырылған ұйымның құрылуы осы салаға қатысты бүкіл мәліметті бір орталыққа жинақтауға мүмкіндік тудырады. Біз бүгінгі күнге дейін Қазақстанда қандай оқу орындарында қытай тілі оқытылатынын нақты білмейміз. Жоғары оқу орындары ішінен біздің ҚазҰУдың шығыстану факультеті мен халықаралық қатынастар факультеттерінен басқа, Абылай хан атындағы халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінде, Абай атындағы Қазақ педогогикалық университетінде, Л.Н. Гумилев атындағы Қазақ ұлттық Евразия университетінде, Қазақ еңбек және әлеуметтік қатынастар университетінде және Қожа Ахмет Яссауи атындағы халықаралық Қазақ-Түрік университетінде оқытылып жатқанын білеміз. Алайда, бұлардан басқа еліміздің тағы қандай жоғары оқу орындарында қытай тілінің оқылып жатқанын бейхабармыз. Бұдан басқа қандай орта мектептерде қытай тілі оқытылады, қанша студент қытай тілін негізгі шығыс тілі, қанша студент қосымша тіл ретінде оқып жатыр, қанша оқытушы қытай тілінен сабақ береді, қытай тілінің қандай оқулықтарын пайдаланады деген сияқты сұрақтарға жауап жоқ. Егер біз тілге тиіс етіп отырған ұйым құрылған жағдайда, қытай тілін оқыту мәселесіне қатысты барлық мәліметтер жинақталып, біз жоғарыда айтып өткен сұрақтарға жауап таба алған болар едік. Ал мұндай мәліметтердің қытай тіліне қатысты әртүрлі жарыстар мен сайыстар ұйымдастыру кезінде, студенттердің педагогикалық практикасын өткізетін кезде, т.б. жағдайларда қажет екені даусыз. Бұл жерде елімізде соңғы кезде өз жұмысын бастаған Конфуций институттары не істейді деген заңды сұрақ тууы мүмкін. Алайда, біз бұл орталықтардың өз мүдделері, өз мақсаттары бар екенін ескеруіміз керек.

Екіншіден, мұндай ұйымның құрылуы қытай тілі оқытушыларының тәжірибе алмасуына мол мүмкіндік береді. Яғни, қытай тілін оқытуға қатысты ғылыми-әдістемелік семинарлар, конференциялар ұйымдастыруға, шетелден маман шақыруға, ашық сабақтар өткізуге, оқулықтар және қосымша көмекші құралдарды жазуды қолға алуға, оқытушылардың біліктілігін арттыру мәселесін шешуге, әр түрлі мәселелер бойынша Қытай елшілігіне тікелей өтініш айтуға мүмкіндік туатыны анық. Оқытушылардың тәжірибе алмасуына қатысты мысал келтіріп кететін болсақ, ҚазҰУ жанынан ашылған қытай тілі орталығының ұйымдастыруымен екі жылда бір рет ҚХР Ланчжоу университетінде өтетін Орта Азия елдеріндегі қытай тілі оқытушыларына арналған біліктілікті арттыру курстарына барған біздің мұғалімдер Өзбекстаннан, Қырғызстаннан, Тәжікстаннан келген әріптестерімен ғана емес, сонымен қатар өз еліміздегі бірнеше жоғары оқу орындары, атап айтар болсақ, Абылай хан атындағы халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінің, Абай атындағы Қазақ педогогикалық университетінің, Л.Н. Гумилев атындағы Қазақ ұлттық Евразия университетінің қытай тілі мұғалімдерімен де тәжірибе алмасуға жақсы мүмкіндік алды.

Үшіншіден, қытай тілін оқып-үйреніп жатқан студенттердің, оқушылардың оқуға деген ықыласын, ынтасын, құлшынысын арттыру үшін түрлі деңгейдегі тілдік олимпиадалар, шешендік өнер сайыстарын және шығарма жазу, қытай тіліндегі әндерді орындау сияқты жарыстар ұйымдастыруды бір орталықтан басқаруға болады. Осындай түрлі сайыстарға орындар бөлінген кезде, жоғарыда айтып өткен қытай тілін оқып жатқан оқушылар санына қатысты мәліметтер негізге алынуы керек.

Осы мәселеге қатысты айтып кететін бір өкінішті жайт, кешегі қытай тілі орталығы, бүгінгі Конфуций институты 2004 жылдан бері жыл сайын өткізіп жүрген «Қытай тілі көпірі» атты халықаралық қытай тілі сайысынан басқа, бүгінгі күні елімізде дәстүрлі түрде өткізіліп отыратын республикалық деңгейдегі немесе университетаралық қытай тіліне қатысты ешқандай сайыс жоқ.

Тікелей тілді оқытуға қатысты мәселелерге келетін болсақ, соңғы кезде университетімізде кредиттік жүйенің талаптарына сәйкес, аудиториялық сабақтардың саны азайтылып, студенттердің өз беттерінше жұмыс істеуіне аса мән беріліп отыр. Осыған сәйкес біз студенттердің оқуға деген көзқарастарын, бұған дейін қалыптасқан принциптерін, психологиясын өзгертуге көбірек көңіл бөлуіміз керек. Студенттердің өз бетінше жұмыс істеуіне барлық жағдайды жасап, дұрыс бағыт-бағдар беріп, студенттің өзіне деген сенімін арттыруға күш салғанымыз дұрыс. Студенттердің өздік жұмысына әр түрлі салаға қатысты қосымша мәтіндер көптеп берілуі тиіс. Қытай тілін үйрету

барысын
болып, и
көмекші
сүріп от
дәстүрлі
қазіргі
көтеру ке
Т
сертифик
санаулы
шаруа ем
отыр. Ст
жылма
студентт
келіп жа
айтарлы
елшілігі
керек, ж
Яғни, ос
қытай т
болады.
С
ықпалы

МЕ
У

Ста
простра
Между
новые
образов
межнац
приори
русског
О

языков.
(от 7 ин
знание
из инос
каждог
о языка
функци
основн
и укр
культу
указан
являетс
творчес
реализ

барысында әлемдік тіл үйрету саласында соңғы кезде шығып жатқан әдістемелермен уақтылы таныс болып, инновациялық технологияларды барынша кеңінен қолдануға күш салу керек.

Бүгінгі таңда елімізде орыс тілді оқушыларға арналған Ресейде шыққан түрлі оқулықтар мен көмекші оқу құралдары жетіп артылады. Сондықтан қазақ тілінің ерекшеліктері ескерілген, біз өмір сүріп отырған ортаға, қоғамға негізделген оқулықтар жазатын уақыт әлдеқашан жеткен. Қазақтың дәстүрлі, ұлттық құндылықтарын насихаттайтын қытай тіліндегі қосымша оқу құралдарын жазу да қазіргі өзекті мәселелердің бірі. Сайып келгенде қытай тілін оқыту мәселесін ғылыми дәрежеге көтеру керек.

Тағы да бір айта кететін мәселе, қытай тілі деңгейін анықтайтын, халықаралық деңгейдегі сертификат беретін емтиханның (HSK) елімізде өткізіле бастауы үлкен жетістік. Себебі, әлемнің санаулы елдерінде ғана ұйымдастырылып отырған мұндай ауқымды шараны өткізу тіпті де оңай шаруа емес. Алайда осы емтиханның тәртібін, маңызын, мазмұнын кеңінен насихаттау кемшін түсіп отыр. Студент осындай талабы жоғары, күрделі емтиханға қатысу арқылы өзінің қытай тілі деңгейін жылма жыл тексеріп қана қоймай, алдына жаңа деңгейді мақсат етіп қояды. Бұл өз кезегінде студенттің құлшынысын арттыратыны сөзсіз. Сөздің реті келген кезде айта кететін болсақ, елімізге келіп жатқан Қытай компаниялары өздеріне жұмысқа алған кезде осы емтиханның (HSK) нәтижесіне айтарлықтай көңіл бөледі. Бұл мәселеге қатысты біз міндетті түрде ҚХР-ның Қазақстандағы елшілігімен, Конфуций институтымен, Қытай мәдени орталығымен тығыз байланыстар орнатуымыз керек, және де осындай орталықтардың жұмысын өз мүддесімізге сай тиімді пайдалануымыз керек. Яғни, осындай орталықтар арқылы оқулықтар алдырту, қытайлық волонтер мұғалімдер шақырту, қытай тілі оқытушыларына арналған тілдік курстар ұйымдастыру сияқты мәселелерді шешуге болады.

Соңғы кезде университетімізде болып жатқан он өзгерістер осы мәселелердің шешілуіне өз ықпалын тигізеді деген үміттеміз.

Ж.К. Киынова, С.К. Сансызбаева

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ СТАТУСЫ РУССКОГО ЯЗЫКА В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННОЙ СОЦИОЛИНГВИСТИЧЕСКОЙ СИТУАЦИИ

Статусные характеристики и сферы использования русского языка на постсоветском пространстве претерпели существенные изменения, что привело к сужению его социальных функций. Между тем процессы глобализации и геополитическая ситуация в Республике Казахстан создают новые условия для функционирования языков в общественной жизни, в том числе в сфере образования. В современных геополитических условиях русский язык стал не только языком межнационального общения, но и укрепляет свои позиции во всем мире, что стало основным приоритетным направлением фонда «Русский мир», деятельность которого состоит в популяризации русского языка и культуры как в России, так и за рубежом.

Образовательная сфера РК характеризуется четкой и однозначной ориентацией на изучение языков. Так, языковая политика в образовательной системе закреплена в Законе об образовании в РК (от 7 июня 1999 г.): «Все учебные заведения, независимо от форм собственности, должны обеспечить знание и развитие казахского языка как государственного, а также изучение русского языка и одного из иностранных языков в соответствии с государственным общесобразовательным стандартом для каждого уровня образования» (Общие положения, статья 5). В целях дальнейшей реализации «Закона о языках в Республике Казахстан» 7 февраля 2001 г. была утверждена «Государственная программа функционирования и развития языков на 2001-2010 годы». В этой программе определены три основные направления стратегии государственной политики в области развития языков: расширение и укрепление социально-коммуникативных функций государственного языка; сохранение культурных функций русского языка; развитие языков этнических меньшинств. Одной из задач, указанных в «Государственной программе функционирования и развития языков на 2011-2020 годы» является сохранение функционирования языка в коммуникативно-языковом пространстве РК.

Безусловно, особую роль в становлении личности с самостоятельным, критичным и творческим мышлением, заинтересованной в непрерывном познании мира и стремящейся к реализации активной социальной позиции, играет знание языков. Каждый образованный человек